Плітки та їх небезпечність для нового мусульманина

[Українська – Ukrainian – أوكراني]

Автор:

Ахмад аль-Амір

Переклад:

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

& ***Андрій Шистєров***

Перевірка: **Вадим Дашевський**

الغيبة

وخطرها على المسلم الجديد

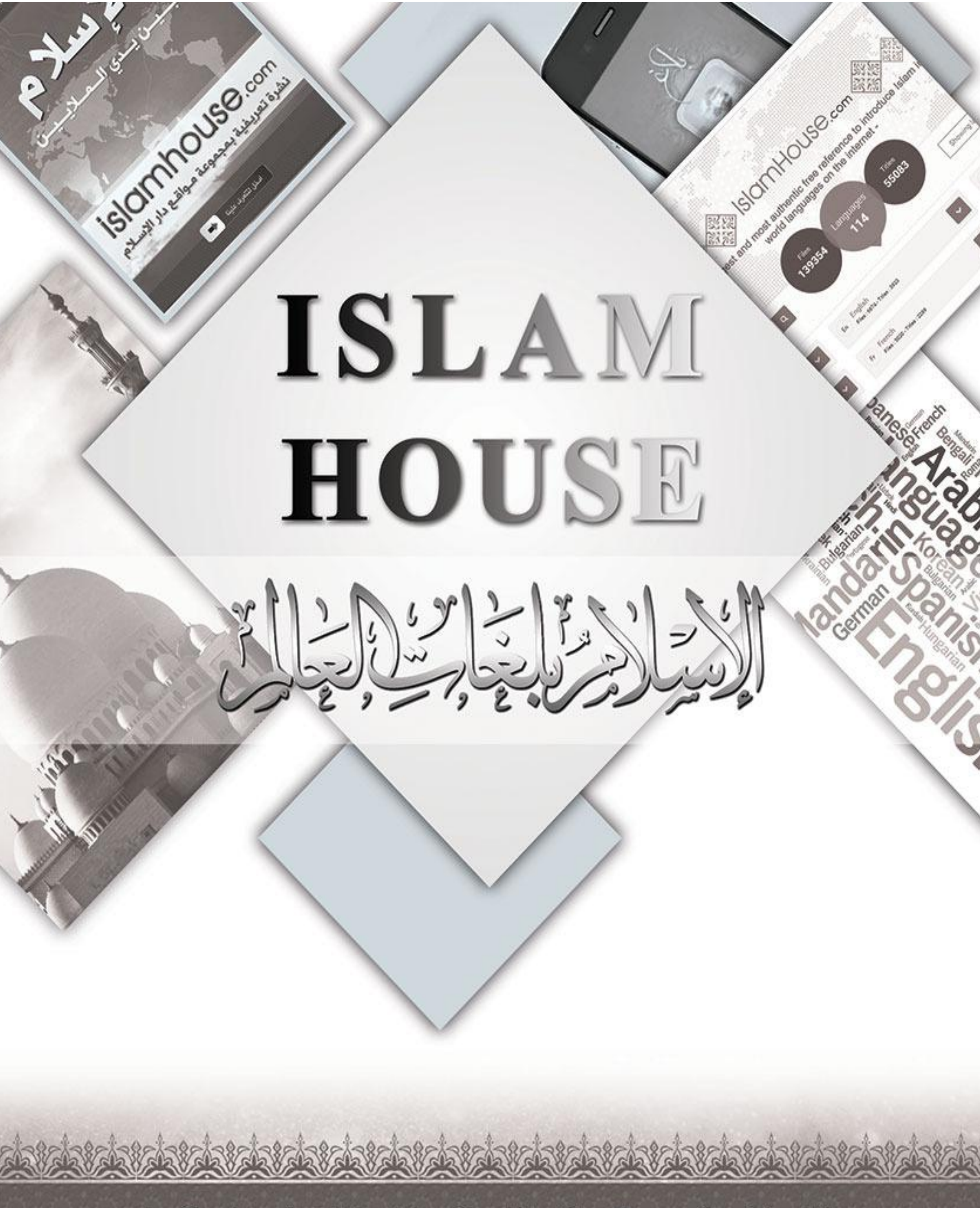

أحمد الأمير

ترجمة:

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& أندريا شيستروف

مراجعة: فاديم داشيفسكي

ISLAM
HOUSE
الإسلام بلغات العالم
islamhouse.com

В ім'я Аллаха Милостивого, Милосердного!

Мир і благословення найгіднішому з посланців – Мухаммаду, сину Абд Аллаха, всім його сподвижникам і сім'ї до Судного Дня.

Передмова

Одне з найнебезпечніших питань для мусульманина стосується наклепу та пліток, нехай навіть ненавмисних. Так, новонавернений перш, ніж лишити позаду свою стару релігію, жив у суспільстві, яке безтурботно ставилось до різного роду пліток. Більш того, в такому суспільстві наклеп вважається звичайнісінькою справою, гідною «поваги». Скільки разів ЗМІ не давали спокою тій чи іншій людині, плямуючи її честь, і ганьбили її на весь світ! Щоразу, коли журналіст, працівник ЗМІ розкривав секрет або таємницю якоїсь людини, то нещадно і немилосердно знеславлював її перед іншими людьми. І байдуже, що в подальшому обмовляння не знайдуть свого підтвердження, журналіст все рівно отримає за це величезні гроші, повагу і високу посаду. Що ж стосується ісламського суспільства, то у кожної людини є право на захист своєї честі і репутації. Тому у разі відсутності, про неї можна згадувати тільки з добром. Це невелике послання ми б хотіли присвятити новим мусульманам, які прагнуть зберегти свою релігію чистою та незаплямованою.

Згадувати про небезпеку пліток для особистості і всього суспільства, думаю, немає сенсу. Вони сіють неприязнь, ворожнечу і ненависть між людьми. Плітки виказують секрети людей і їх особисте життя. Ісламське законодавство не переслідує цих цілей, навпаки закликає людей до зближення, поширення любові, дружби та злагоди

між ними, аби вся мусульманська община стала міцною, незламною твердинею, частини якої підтримують одне одну.

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Віруючі, по відношенню одне до одного, схожі на будівлю, окремі частини якої підтримують одна одну»[1].

Автор

Ахмад аль-Амір

[1] Аль-Бухарі.

Що таке плітки?

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Чи відомо вам, що таке плітки?» Люди відповіли: "Аллах і Посланець Його знають про це краще". Тоді пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Це згадка про твого брата-мусульманина тим, що б йому не сподобалося». Хтось запитав: "А якщо брату моєму властиво те, про що я говорю?" Він відповів: «Якщо йому притаманне те, про що ти кажеш, ти справляєш плітки, а якщо цієї риси у ньому немає, тоді ти зводиш на нього наклеп!»[2]

Заборона пліток в Священному Корані

- ***Всевишній*** сказав:

Горе кожному насмішнику, наклепнику!

(Аль-Гумаза, 1)

- Всевишній сказав:

О ви, які увірували! Уникайте більшості здогадок, адже, воістину, деякі здогадки є гріхом! Не слідкуйте одне за одним та не поширюйте пліток. Невже хтось із вас хоче їсти м’ясо свого покійного брата, якщо це відразно для вас. Бійтеся Аллаха, воістину, Аллах — приймаючий каяття, Милосердний!

(Аль-Худжурат, 12)

- Всевишній сказав:

---

[2] Муслім.

Не вимовить ані слова людина, щоб наглядач не був готовий записати його.

(Каф, 18)

- Всевишній сказав:

Не йди за тим, про що не маєш знання, адже слух, зір і серце — усіх їх спитають про обіцяне.

(Аль-Ісра, 36)

- Всевишній сказав:

А ті, які безпідставно ображають віруючих чоловіків і жінок, несуть на собі тягар наклепу й відвертого гріха!

(Аль-Ахзаб, 58)

Заборона пліток в Пророчій Сунні

- ***Пророк*** (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Пліткар не увійде до Раю".[3]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Чи не повідомити мені про кращого з вас?" Вони сказали: "Звичайно!" Тоді Пророк (мир йому і благословення Аллаха) промовив: "Це ті, коли їх бачиш, то згадуєш про Аллаха. Чи не повідомити мені про гіршого з вас?" Вони сказали: "Звісно!" Тоді він (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Це – пліткарі, які сіють розбрат між тими, хто любить одне одного, і ті, хто намагається звинуватити в чомусь абсолютно невинних людей".[4]

[3] Муслім.
[4] «Сахіх аль-Адаб аль-Муфрад».

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Стережіться поганих підозр, адже, воістину, недовір'я – найбрехливіші слова, і не вивідуйте, не висліджуйте, не змагайтеся одне з одним, не заздріть, зречіться взаємної ненависті, не повертайтеся одне до одного спиною і будьте братами, о раби Аллаха!"[5]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "О ті, які увірували своїм язиком, але віра ще не проникла у їх серця! Не кажіть за спинами мусульман і не вивіряйте їх недоліки, адже, воістину, Аллах буде стежити за вадами того, хто буде стежити за їх недоліками, а того, за пороками якого буде стежити Аллах, Він покриє ганьбою в його власній оселі!"[6]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Кожен з вас бачить порошинку в оці свого брата, та не помічає колоди у власному оці".[7]

- Аїша (нехай буде вдоволений нею Аллах) сказала: "Одного разу я сказала Пророку: "Досить тобі і того, що Сафія така-то й така-то" (Один з передавачів цього хадіса сказав: "Вона мала на увазі, що Сафія маленького зросту"). У відповідь Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Воістину, ти зронила такі слова, що якби їх змішати з цілим морем, вони б осквернили його!"[8]

---

[5] Муслім.
[6] Абу Дауд. Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Сахіх аль-Джамі», 7984.
[7] Ібн Хіббан. Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Сахіх аль-Джамі», 8013; «Ас-Сахіха», 33; «Сахіх ат-Таргіб ва ат-Таргіб», 2331.
[8] Абу Дауд, ат-Тірмізі сказав: «Хороший, доствірний хадіс». Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Аль-Мішкат», 4857.

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Воістину, з вуст раба (Аллаха) може пролунати одне слово, якому той не надасть жодного значення, за що він впаде в Вогонь (пекла) на відстань, подібну відстані між сходом і заходом".[9]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Воістину, іноді людина промовляє слово, яке Всевишній Аллах схвалює, а сама вона не приділяє йому особливої уваги, та за нього Аллах записує Своє вдоволення до самого Судного Дня. А буває так, що людина зроняє слово, яке Всевишній Аллах засуджує, а людина не надає йому особливого значення і Аллах записує їй Свій гнів до самого Судного Дня".[10]

- Передається від Анаса (нехай буде вдоволений ним Аллах): "У арабів був звичай прислужувати одне одному під час походів. У Абу Бакра і Умара був чоловік, який допомогав їм. Одного разу вони прокинулися, а той не приготував для них їжі, тоді один з них сказав: «Цей спить, як вдома». Розбудивши його, вони сказали: «Сходи до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і скажи йому, що Абу Бакр і Умар передають йому вітання і просять виділити їм їжу». Чоловік пішов і передав Пророку їх прохання, на що Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Вони вже поїли». Слуга повернувся і повідомив їм слова Посланця (мир йому і благословення Аллаха). Вони захвилювалися і, прийшовши до Пророка (мир йому і благословення Аллаха), запитали: «О, Посланець Аллаха, ми послали до тебе з проханням виділити нам їжі,

---

[9] Муслім.
[10] Малік, ат-Тірмізі, який сказав: «Хороший, достовірний хадіс». Також передали ан-Насаї, Ібн Маджаг, Ібн Хіббан в своєму «Сахіх» і аль-Хакім, який сказав: «У хадіса достовірний ланцюжок передавачів». Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Ас-Сахіха», 888.

але ти сказав, що ми вже поїли. Що ж ми поїли?» Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «М'ясо вашого брата. Клянусь Тим, у чиїй Руці моя душа, воістину, я бачу його м'ясо на ваших іклах». Вони сказали: «О, Посланець Аллаха, попроси в Аллаха прощення для нас», - на що той відповів: «Ні, нехай він попросить для вас прощення».[11]

- Повідомляється від Абд Аллаха ібн Аббаса (нехай буде вдоволений ним Аллах): "Одного разу він і ще один із сподвижників разом з Пророком (мир йому і благословення Аллаха) проходили повз дві могили, раптом, Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) зупинився і сказав: «Воістину, (жителі цих двох могил) мучаються, і не приречені вони на страждання за великі гріхи. Причиною мук першого є плітки, а другий покараний за неочищення від сечі».[12]

- Ібн Масуд (нехай буде задоволений ним Аллах) розповідав, що якось Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав одному чоловіку: "Чи ти позбувся шматочків м'яса, що застрягли в зубах?» Той відповів: "Від чого мені позбавлятися, якщо я не їв м'яса?!" На що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Воістину, ти їв м'ясо свого брата!"[13]

Повідомляють, що одного разу у присутності Пророка (мир йому і благословення Аллаха) згадали про людину: "Воістину, він не їсть, поки його не нагодують, і не сідає верхи, поки його не посадять!" Пророк (мир йому і

---

[11] Аль-Хараїти в "Масаві аль-Ахляк", 186; ад-Дия аль-Макдісі в "Аль-Мухтара", (2/33). Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Ас-Сахіха», 2608.
[12] Аль-Бухарі.
[13] Ат-Табарані. Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Сахіх ат-Тарґіб ва ат-Таргіб», 2837; «Ґаят аль-Марам», 428.

благословення Аллаха) сказав їм: «Ви наклеп зводите на нього». Вони сказали: "О Посланець Аллаха! Адже ми сказали тільки те, що йому властиво!" На це Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Досить того, що ви спом'янули про вашого брата».[14]

Зцілення від пліток

- ***Пророк*** (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Нехай той, хто вірує в Аллаха і в Останній день, говорить на благо або мовчить".[15]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Не увірує з вас істинно ніхто, поки не полюбить для свого брата те, що любить для себе".[16]

- Передається від Абу аль-Йусра Каба ібн Амра: "Одного разу я сказав: «О Посланець Аллаха, яке діло дозволить мені увійти до Раю?" Тоді він взявся за свій язик і відповів: «Тримай його за зубами». Я сказав: «О Пророк Аллаха, невже нас справді спитають за те, що ми кажемо?» Він сказав: «Нехай позбудеться тебе твоя мати! А хіба будуть втягувати людей обличчями у вогонь за щось інше, окрім за зведення наклепу?!»[17]

- Передається від Суфьяна ібн Абд Аллаха ас-Сакафі (хай буде вдоволений ним Аллах): "Одного разу я попросив

[14] Аль-Асбагані і аль-Баґаві в «Шарх ас-Сунна», 3562. Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Ас-Сахіха», 2667.

[15] Аль-Бухарі.
[16] Аль-Бухарі.
[17] Ахмад. Достовірний хадіс.

Пророка (мир йому і благословення Аллаха): "О Посланець Аллаха, заповідай мені щось таке, чого я став би дотримуватися", – на що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: "Скажи: «Мій Господь – Аллах», – а потім дотримуйся прямоти". Потім він запитав: "О Посланець Аллаха, а чого ти боїшся для мене найбільше?" Пророк взявся за свій язик, після чого сказав: «Цього».[18]

- Передається від Утби ібн Аміра (хай буде вдоволений ним Аллах): "О Посланець Аллаха, що (може привести до) порятунку?» – (На що Пророк (мир йому і благословення Аллаха)) відповів: «Притримуй свій язик, (аби сказане тобою не обернулося) проти тебе, (вважай) свій будинок (досить) просторим для себе і плач за свої гріхи".[19]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Коли син Адама прокидається вранці, всі частини його тіла висловлюють свою покірність язику, промовляючи: «Бійся Аллаха заради нас, адже ми (залежимо) тільки від тебе, і якщо ти будеш дотримуватися прямоти, то і ми будемо прямими, а якщо ти викривишся, то викривимося й ми»".[20]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Мусульманином є той, від язика і рук якого убезпечені інші мусульмани".[21]

---

[18] Ібн Хіббан. Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Зиляль аль-Джанна», (15/22); «Тахрідж аль-Мішкат», (15 і 4843).

[19] Ахмад, ат-Тірмізі. Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Сахіх аль-Джамі», 1392; «Ас-Сахіха», 1122.

[20] Ахмад, ат-Тірмізі. Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Сахіх аль-Джамі», 351; «Сахіх ат-Тарґіб ва ат-Таргіб», 2871.

[21] Аль-Бухарі, Муслім.

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: "Тому, хто поручиться мені за те, що знаходиться між його щелепою і між його ніг, я ручуся за (те, що він увійде до) Раю".[22]

Осуд пліток праведними попередниками

- ***Абд*** Аллах ібн Масуд (нехай буде задоволений ним Аллах) сказав: "У чиїй присутності пліткували про віруючого, а він захистив його, то Аллах відплатить йому найкращим як у мирському, так і у вічному житті. А тому, у чиїй присутності пліткували про віруючого, а він не захистив його, Аллах відплатить лихим як у мирському, так і у вічному житті. Ніхто не їв гіршого шматка за зраду віруючого. Якщо така людина вивідає про те, що знає, то скоїть плітку. А якщо ж скаже те, чого не знає, то зведе наклеп".[23]

- Кайс ібн Абу Хазім сказав: "Якось Амр ібн аль-Ас йшов разом з одним зі своїх друзів. Проходячи повз мертвого мула, який вже роздувся, він вимовив: "Клянуся Аллахом, для кожного з вас краще насититсь ось цим, аніж їсти м'ясо мусульманина"[24].

- Аль-Хафіз Ібн Хаджар визначив плітки так: "Згадувати неприємні для людини речі: чи то про тіло, релігію, мирське життя, зовнішній вигляд, характер, статок, батьків, дітей, дружину, слугу, одяг, поведінку, посмішку,

[22] Аль-Бухарі
[23] Аль-Бухарі в «Аль-Адаб аль-Муфрад»; «Сахіх аль-Адаб аль-Муфрад», 567.
[24] Аль-Бухарі в «Аль-Адаб аль-Муфрад». «Сахіх аль-Адаб аль-Муфрад», 569.

похмурість чи будь-що інше, яке її стосується. І немає значення: згадалось це словом, рухом або натяком".[25]

Що має робити той, хто почув плітки про свого брата-мусульманина

Той, хто почув, як хтось пліткує про іншу людину, має захистити честь свого брата і засудити пліткаря. Якщо ж він не може цього зробити або його осуд не сприймуть, нехай, по можливості, залишить подібне зібрання.

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Якщо людина захищає честь свого брата, то в День Воскресіння Аллах захистить її лик від полум'я».[26]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Якщо людина захищає честь свого брата за його відсутності, то в день воскресіння Аллах зобов`язується звільнити її від полум'я». [27]

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха), сидячи серед людей в Табуці, запитав: «А що зробив Каб?» Один чоловік із племені Бану Салям сказав: «О Посланець Аллаха, він затримався через те, що милувався своєю красою і одягом». Тоді Муаз ібн Джабаль сказав: «Погано ж те, що ти

---

[25] «Фатх аль-Барі».

[26] Ахмад і ат-Тірмізі, який сказав: «Хороший хадіс». Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Сахіх аль-Джамі», 6262; «Сахіх ат-Таргіб ва ат-Таргіб», 2848.

[27] Ахмад, ат-Табарані. Аль-Албані підтвердив достовірність цього хадіса в «Сахіх аль-Джамі», 6240.

сказав! Клянуся Аллахом, о Посланець Аллаха, ми не знаємо про нього нічого лихого».[28]

Які плітки дозволені?

Камаль ад-Дін ібн Абу Шаріф, як про це згадує ас-Сана`ані в "Субуль ас-Салям", сказав:

У шести випадках немає осуду або докору за плітки:

Пригніченому, пояснюючому, застерігаючому,

Щодо відкрито виявляючого нечестя, запитуючому,

І тому, хто шукає допомоги для усунення поганого.

Пригніченому дозволено звернутися за допомогою до судді, сказавши: "Мене утискає такий-то".

Якщо людина відома серед інших під певним прізвиськом – наприклад, "косий" або "кульгавий" – то назвати її так припустимо. Але звати прізвиськом, коли принижується її честь, не можна. Якщо є можливість розповісти про людину, не згадуючи прізвиська, то так буде краще.

Мусульман можна застерігати від зла певної людини і давати їм добру пораду. Наприклад, радитися: чи підходить та чи інша людина в якості нареченого, компаньйона в торгівлі або сусіда. А той, у кого запитують доброї поради, не повинен приховувати інформацію про таку людину.

[28] Аль-Бухарі, Муслім.

Навпаки, він зобов'язаний вказати на недоліки, які їй притаманні, маючи намір дати добру раду.

Дозволено обговорювати людину, яка прилюдно звершує порочні вчинки або нововведення. Наприклад, можна згадувати публічні вчинки людини, яка прилюдно вживає спиртне або незаконно відбирає майно, але не можна говорити про інші її недоліки.

Той, хто прийшов до судді для вирішення питання відносно людини, яка утискає його, може сказати: "Така-то вчинила зі мною несправедливо в такому-то питанні: чи мала вона право на це? Як мені захистити себе від її несправедливості і повернути своє право?"

Той, хто хоче усунути зло і повернути грішника на прямий шлях, може порадитися з людиною, на підтримку якої розраховує: "Така-то людина зробила те-то, тож зашкодь їй в цьому!" Мета полягає в усуненні осудливого. Якщо ж людина переслідує іншу ціль – їй заборонено говорити.

Зміст

الإسلام بلغات العالم

Islam in the languages of the world

IslamHouse.com

English

You are now browsing ...
All Languages

All Languages
English
Know about Islam
All categories
Figures
Sources
All items
Quran (164)
Books (594)
Articles (543)
Fatawa (370)

Welcome to Islamhouse.com

Files 120997
Languages 114
Titles 46077

Search for language

Showing languages in which language:

Arabic
Files : 46275 - Titles: 8323

English
Files : 6536 - Titles: 3792

Bosnian
Files : 5501 - Titles: 2920

French
Files : 4940 - Titles: 2222

Urdu
Files : 4237 - Titles: 2662

Chinese
Files : 3663 - Titles: 2279

Indonesian
Files : 3661 - Titles: 1910

Uzbek
Files : 3318 - Titles: 1978

kurdish
Files : 3019 - Titles: 1527

Turkish
Files : 2871 - Titles: 1479

Russian
Files : 2718 - Titles: 1171

Pashto
Files : 2687 - Titles: 135

Thai
Files : 2623 - Titles: 1415

Bengali
Files : 2511 - Titles: 1319

Spanish
Files : 2477 - Titles: 1257